

Prežiť medzi obrami

.matej Gašparovič

Trojica mladíkov spočiatku chcela len zosieťovať niekoľko panelákov a byť „sídlským“ providerom internetu. Dnes patria medzi lídrov dátových centier.

ani vo sne sme si nepredstavovali, že v roku 2013 budeme patriť medzi najväčších operátorov,“ vraví Vojtech Németh, technologický riaditeľ firmy Vnet, ktorú s kamarátmi rozbehli v roku 2002. Malý lokálny provider spočiatku nemal ambíciu zápasit s veľkými hráčmi, ako sú Slovak Telekom či UPC, no silnú pozíciu na trhu si napokon uchmatol v inom segmente. V marci otvorili jedno z najväčších datacentier na Slovensku.

.plavčík, čašník a študent

Ďalší spolovníci Vnetu Juraj Lustoň a Vladimír Kupčo boli spolužiakmi na Fakulte manažmentu Univerzity Komenského, kde dostali dobrý základ pre podnikanie. „Škola spolupracovala s americkou univerzitou, mala dobrých zahraničných lektorov a predmety, ktoré nás inšpirovali na podnikanie. Učili sme sa aj na tvorbe vlastných biznis plánov,“ vysvetľuje Juraj, ktorý dnes pôsobí vo funkcii manažera pre stratégiu. Po škole sa rozhodli jeden z biznis plánov zrealizovať. „Prebiehalo desaťročie ekonomického boomu, boli dobré podmienky na štart a dalo sa začať s malým kapitálom.“

Ten Juraj s Vladimírom zohnali počas prázdnin, keď cez študentský program Work and Travel v Amerike pracovali ako čašník a plavčík. „Vložili sme do firmy 10-tisíc dolárov, vtedy bol kurz 55 korún,“ vraví Juraj. Vojtech do firmy vložil know-how, keďže počítačové siete boli jeho vášňou, mal vytvorenú už aj vlastnú bezdrôtovú sieť. „Ako študent som chcel mať internet, ktorý bol vtedy veľmi drahý,“ spomína Vojtech. „Tak sme si so susedmi vytvorili vlastnú mikrovlnnú sieť.“ Paradoxne, ako spolovníkov ich dal dohromady jediný zo zakladateľov, ktorý už dnes vo firme nepôsobí. V skorých začiatkoch mu prišli pod ruku iné príležitosti.

Pôvodne chceli len poprepájať domácnosti a v niekoľkých dúbavských paneládoch poskytovať internet. „Prvé mesiace sme pracovali sami a museli sme robiť aj všetku manuálnu prácu: vítali sme diery, ťahali káble a inštalovali službu priamo u klienta. Niekedy som sa prvýkrát najedol o štvrtéj poobede,“ vraví Juraj. Začínali počas éry sídlských operátorov, ktorí „skáblovali“ pár domov a pripojili ich do internetu. No trh sa konsolidoval, malí operátori postupne zanikali, alebo ich pohltili veľkí hráči či vzájomné akvizície.

Vnet prežil. Uvedomili si, že veľkí operátori sa o rezidenčný segment pobijú a ak chcú prežiť, musia diverzifikovať služby a stať sa plnohodnotným telekomunikačným hráčom. V tom období sa tiež rozbiehal trh dátových centier, kam si firmy a inštitúcie umiestňujú fyzické servery, aby nemuseli prevádzkovať vlastné výpočtové stredisko. Internet a telekomunikačné služby pre domácnosti a firmy tvoria dnes len polovicu tržieb Vnetu. Druhú tvoria práve dátové centrá.

Keby na stropoch neviseli strapce káblov a v miestnosti nebzučali

miliardy „lietajúcich“ dát, interiér dátového centra Vnetu by ste si na prvý pohľad mohli pomýliť so šatňou na kúpalisku. Rady skriniek však neukrývajú šaty, ale servery, ktoré si sem uložili súkromné firmy. Beží na nich ich internetová stránka alebo množstvo iného obsahu od e-mailov až po firemné aplikácie.

Najmä väčšie firmy si objednávajú len priestor (samozrejme, so zálohovanou elektrickou energiou, chladením a dátovým pripojením) a do skriniek, presnejšie „rackov“, si uložia vlastné servery. Iné firmy outsourcujú správu celého hardvéru. Čoraz viac klientov si však prenajíma aj virtuálne servery, kde je dátový obsah uložený v takzvaných cloudoch (oblakoch). Obsah vtedy nie je uložený na vlastnom fyzickom serveri, ale na zálohovanej skupine serverov operátora (ako keď si uložíme fotografie v službe Picassa). V roku 2010 bol Vnet nominovaný na IT projekt roka za portál Selfvirtual.sk na automatizované vytvorenie a spravovanie takýchto virtuálnych serverov.

„Úplne prvý server, ktorý sme hosťovali pre klienta, nám bzučal priamo v našej kancelárii,“ spomína Vladimír. Dnes majú štyri dátové centrá, kde spravujú viac ako tisíc serverov pre stovky firiem, medzi ktorými sú aj zvučné mená, napríklad Eset. Vnet je po Slovak Telekom a GTS tretím najväčším dátovým operátorom. Cez jeho „chrbticovú“ sieť tečie približne pätina slovenského internetu. V marci otvorili v bratislavskom Ružinovce jedno z najväčších a najmodernejších datacentier s výkonom 6,4 megawatu. Datacenter Digitalis sa hrdí aj tým, že je ekologické.

.školská trieda

Z manažérskeho hľadiska vidia v histórii svojej firmy dva zlomové body. „Prvým psychologickým zlomom bolo prijatie prvého zamestnanca,“ vysvetľuje Vladimír. „Ďalšia hranica prišla, keď počet ľudí prekročil veľkosť školskej triedy“. Tím vtedy prestáva fungovať prirodzene ako spoločná jednotka. Kompletne sa zmení charakter komunikácie a riadenia procesov,“ vysvetľuje Vladimír. Hoci mnohé procesy museli sformalizovať, podarilo sa im zachovať du-

cha rodinnej firmy s občasnými spoločnými raňajkami a neformálnym prostredím, v ktorom si všetci tykajú. Trojica majiteľov sa neodsťahovala do kancelárií, ale svoj stôl si ponechala rovnocenne medzi zamestnancami. Vo firme nenájdete sekretariát, zato nechýba stolný futbal či lavička s činkami.

Potenciál do budúcnosti vidia v poskytovaní čoraz zložitejších technologických služieb, ktoré budú klienti chcieť bez toho, aby im museli rozumieť či investovať do nich. Už dnes zvládajú obslužiť aj veľkých klientov, no pri mnohých podnikoch, v ktorých si štát ponechal akcionársky podiel, sa stretávajú s prozaickými problémami: „Nik za nami nestojí,“ vraví Vojtech „Lahšie bolo získať francúzske veľvyslanectvo, ako slovenskú firmu s účasťou štátu.“ ●

Vojtech Németh, Juraj Lustoň a Vladimír Kupčo boli spolužiakmi.